

อย่ารอคนที่ไม่ไป

ปกติโดยทั่วไปการรอเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องเผชิญไม่มากก็น้อย ยิ่งในการทำงานถ้าเรามีตำแหน่งต่ำ เราก็จะต้องรอหัวหน้า ผู้บังคับบัญชา หรือประธานที่ประชุม ยกเว้นเรามีตำแหน่งสูง เป็นเจ้าของ เราอาจไม่ต้องรอใคร ล่าม คนขับ ต้องรอเราด้วยซ้ำ ดังได้กล่าวมาแล้วว่า การรอเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนทั้งชีวิตประจำวัน และชีวิตการทำงานต้องประสบไม่มากก็น้อย บางคนมีความอดทนสูง บางคนอดทนน้อย เมื่อเราต้องเจอกันทุกคน เราจะจัดการกับการรอได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพียงพอ มีหลายประเด็นที่อยากกล่าวถึง เรื่องการรอ คือ

ประการแรก การมีวินัย คือเป็นองค์ประกอบเบื้องต้น ถ้าทุกคนมีวินัยโดยปฏิบัติตามกำหนด กฎเกณฑ์ และกติกา การรออาจจะไม่มีปัญหา แต่ตรงกันข้ามถ้าบุคคลไม่ถือปฏิบัติตามวินัยอย่างเคร่งครัด การร่อย่อมต้องเกิดขึ้นแก่เหตุการณ์หรือสังคมนั้น ๆ ในสังคมตะวันตกรวมทั้งสังคมคนญี่ปุ่น การเคารพ กติกา คือ ผู้คนมีวินัยเรื่องการรออาจไม่เกิดขึ้น

ประการที่สอง เราจะจัดการกับเวลาที่ต้องรออย่างไร ทั้งนี้เพราะสังคมส่วนใหญ่ไม่ตรงต่อเวลา ฉะนั้นผู้ที่มีวินัยผู้ปฏิบัติตามกฎอาจเสียเวลากับสังคม และการนัดหมายซึ่งไม่แน่นอนดังกล่าว ท่านจะแบ่งเวลาและนำเวลาดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในเรื่องใด มีหลายคนใช้เวลาต้องรอไปหาความรู้เพิ่มเติม คือ เรียนรู้ บางคนอ่านหนังสือ บางคนเขียนบทความในระหว่างที่รอเวลาอยู่ คือ ทำอะไรก็ได้โดยไม่ปล่อยเวลาให้เปล่า ประโยชน์

ประการที่สาม มีคำกล่าวที่ว่า มีหลายกรณีที่เราจำเป็นต้องรอ เช่น พบหมอ นัดประชุม และนัด พบ หลายคนจัดหาหนังสือมาอ่าน หลายคนใช้เวลาดังกล่าวไปในทิศทางบันเทิงเริงรมย์ โดยเฉพาะบุคคลที่มี เครื่องมือพร้อมเพียง

ประการสุดท้าย สำหรับการรอที่คนเขาไม่ไป เราอาจจะต้องปฏิเสธหรือไม่ต้องรออีกต่อไป

สรุป การรออาจมีทั้งจำเป็นและไม่จำเป็น กรณีจำเป็น เช่น ไปหาหมอ มีนัดหมาย และการประชุม ในหน้าที่การงานต่าง ๆ แต่บางกรณี เราอาจไม่ต้องรอ สำหรับกรณีคนไม่ไปอาจมีหลายเหตุการณ์ หลายวาระ เช่น ไม่มีนัดหมาย ไม่ประสงค์จะร่วมเดินทางด้วย ไม่อยู่ในขณะที่ไป ไม่ให้ความสำคัญ ไม่ชอบ (appreciation) ไม่ยินดียินร้าย และไม่ศรัทธา ไม่ร่วมอยู่ในขบวน คนประเภทเหล่านี้ เราไม่ควรรอให้เสียเวลา

ประกอบกับเวลาเรามีวินัยที่จะทำภารกิจ ทำหน้าที่ จะทำดี และปฏิบัติธรรม ดังอดีตสมเด็จพระสังฆราชองค์ก่อน สมเด็จพระญาณสังวรกล่าวไว้ว่า ชีวิตนั้นน้อยนัก คือ ไม่ยืนยาว จะทำอะไรก็ให้รีบทำอย่าโอ้อ้อ

สำหรับผู้ไม่ไปนั้นมีหลายประเภทดังได้กล่าวมาแล้ว แต่ละประเภทก็ต่างมีเหตุผลต่างกันไป โดยเฉพาะผู้ไม่ไปที่ถูกชวนให้เข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ผู้ไม่ร่วมกิจกรรมใด ๆ กับบุคคลกลุ่มบุคคลที่ไม่ให้ความสนใจไม่ว่ากรณีใด ๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลและกลุ่มบุคคลที่ไม่มีศรัทธาในแต่ละเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการทำบุญสุนทาน การประพาศิทธิ และการประพาศิทธิชอบ การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นสาธารณะประโยชน์ใด ๆ นอกจากบุคคลเหล่านี้ไม่ไปแล้วยังยากแก่การชักชวนให้เข้าร่วมทำความดี ร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์สังคมส่วนรวม เมื่อเราค้นพบว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ไม่ไปกับเราแล้ว เราก็จะไม่เสียเวลาและเสียใจ แต่กรณีผู้ปฏิเสธไม่ปฏิเสธเราก็จะทำให้เราได้ใช้โอกาสมีเวลาเป็นของตนเองมากขึ้น มีเวลาส่วนตัวเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มากขึ้น สำหรับผู้เขียนนั้น เมื่อได้ตระหนักแล้วว่าบุคคลที่ไม่ไปกับเรา แต่แล้วทำให้เราได้มีโอกาสหันมาให้ความสนใจที่จะใช้เวลาไปทำกิจกรรมอื่นได้มากยิ่งขึ้น เช่น การเรียนรู้ใหม่ ๆ การเขียนบทความเรื่องต่าง ๆ จากการเล่าเรื่องประสบการณ์จริงที่ได้เผชิญมา ซึ่งได้ใช้เวลาระหว่างรอคอยกรณีต่าง ๆ และเวลาที่ว่างจากการชักชวนบุคคลและกลุ่มบุคคลที่เขาไม่ไปหรือปฏิเสธร่วมกิจกรรมกับเราแล้วได้หันมาใช้เวลาในการเขียนบทความต่าง ๆ ขณะนี้ได้เขียนบทความจำนวนเกือบ 300 เรื่อง ซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการแชร์ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งอาจจะเกิดประโยชน์แก่สาธารณะได้ไม่มากนักน้อย ที่จริงการมีวินัยในการรักษาเวลาก็ดี การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ก็ดี คนจำนวนไม่น้อยได้ประพฤติปฏิบัติได้ได้ค่อนข้างคืออยู่แล้ว เช่น การเข้ารับการฝึกอบรมขั้นสูงประเภทต่าง ๆ เช่น วปช. วิทยาลัยทัพต่าง ๆ และการอบรมผู้บริหารทุกระดับชั้น ได้ถือแนวปฏิบัติในการเดินทางและกำหนด และปฏิบัติในการเดินทางซึ่งคนส่วนใหญ่ก็ปฏิบัติได้ไม่ขาดตกบกพร่องมาแล้ว แต่มีคนส่วนน้อยที่ยังคงถือแนวความคิดเดิมไม่เปลี่ยนแปลง และการอยู่ร่วมกันหรืออาจกล่าวได้ว่าอารอกันที่เขาไม่ไปเพราะจะเสียเวลาเปล่า ๆ และไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ ทำให้เสียเวลาอันมีค่าไป โดยไม่ได้ประโยชน์ ในชีวิตคนเรา เราเสียเวลามากแล้วกับการผิควินัย การไม่เคร่งครัดต่อการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น การรักษาเวลา เป็นต้น โดยเฉพาะเสียเวลากับการรอคอยบุคคลที่เขาไม่ไป แต่เราก็เสียเวลาต่อบุคคลประเภทนี้ อื่นๆ การใช้ชีวิตส่วนตัวของผู้เขียนปกติแล้วเป็นคนค่อนข้างมีวินัยเคร่งครัด โดยเฉพาะการตรงต่อเวลา จริง ๆ แล้ว ทั้งชีวิตมักจะไปร่วมงานไปปฏิบัติราชการต่าง ๆ ก่อนเวลานัดหมายด้วยซ้ำ เพื่อได้หาโอกาสสนทนากับเจ้าภาพ เจ้าของงานและบุคคลต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต เป็นอย่างยิ่ง และอยากจะเล่าเรื่องให้ฟังจากประสบการณ์จริงเรื่องหนึ่ง คือ สมัยผู้เขียนยังรับราชการและสมัยยังหนุ่ม ๆ อยู่ มักจะได้รับเชิญไป

ร่วมงานพิธีการต่าง ๆ รวมทั้งงานเฉลิมฉลองรับราชการของประเทศต่าง ๆ เคยมีคณะเจ้าหน้าที่การทูตประเทศต่าง ๆ เคยสังเกตเห็นว่าผู้เขียนมาร่วมงานเหล่านั้นก่อนเวลาเสมอ ในสมัยรับราชการต่างจังหวัดมีหัวหน้าส่วนหลายหน่วยเคยปรารภว่า ตนเองมาถึงงานที่หลังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกครั้ง คือ ไม่สามารถเอาชนะผู้ว่าราชการจังหวัดได้ ที่จริงการไม่มีวินัย การไม่ตรงต่อเวลาเป็นเรื่องสำคัญ และเป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาระดับสูงได้เคยมีคำปรารภมาแล้ว อย่างกรณีสมัยผู้เขียนเพิ่งเข้ารับราชการปี 2500 กว่า ๆ สมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรีได้เคยมีคำสั่งว่า ในการประชุมแต่ละครั้งผู้ใดมาสาย มาไม่ทันอย่าเข้าประชุม เพราะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีและสั่งการให้ผู้นั้นอย่าเข้าประชุม และต้องเขียนใบลาราชการขอหยุดราชการในวันนั้น ได้ปฏิบัติมาแล้ว ในต่างประเทศการไม่ตรงต่อเวลา หรือการมาสายถือเป็นเรื่องใหญ่ เพราะก่อให้เกิดความเสียหาย และความอับอาย ในต่างประเทศถือเป็นที่ยับอายขายหน้า (shame) หากผู้ใดมาสายจะถูกตำหนิและไม่ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง แต่ค่านิยมของคนไทยมาสายเสียจนเคยชิน และไม่รู้สึกผิดที่ตนเองมาสาย มีคำกล่าวในวงราชการเป็นตลกคนไทยยึดแนวเรื่องเวลาแบบ “มาแบบไทยไปแบบฝรั่ง” เพราะคนไทยไม่เคร่งกับการมาตรงเวลา ปฏิบัติตัวสบาย ๆ จะมาจะไป โดยเฉพาะผู้ใหญ่ยิ่งทำตัวสบายมาก ไม่ละอายน่าใจ และเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ส่วนกลับยึดแนวฝรั่งเป็นเกณฑ์ คือ กลับตรงเวลา สรุปร มีเวลาทำงานได้น้อยเพราะมาสายและกลับก่อน จึงเป็นคำกล่าวที่ไม่เหมาะสม

บทความอย่างรอกคนไม่ไปที่จริงประสงค์จะกล่าวถึงความสำคัญของการตรงต่อเวลา การเป็นแบบอย่างที่ดีของหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชา ต้องทำเป็นตัวอย่างโดยเฉพาะอย่ารอกคนที่ไม่ไป หรือ ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ สำหรับการไม่ไปหรือการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การปรับตัวให้กับสถานการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ จึงจะสามารถเอาตัวรอดได้ตลอด บางคนในทุกวันนี้

*****